

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

5 декември 2000 година*

„Мерки с равностоен на количествено ограничение ефект – Чисто вътрешна ситуация – Производство и търгуване на сирене Emmental без кора”

По дело С-448/98

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕО (понастоящем член 234 ЕО), от страна на Tribunal de police de Belley (Франция) в наказателното производство пред този съд срещу

Jean-Pierre Guimont

относно тълкуването на член 3, буква а) от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 3, параграф 1, буква а) ЕО), както и на член 30 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 28 ЕО) и последващи членове,

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н C. Gulmann (докладчик), г-н M. Wathelet и г-н V. Skouris, председатели на състав, г-н D. A. O. Edward, г-н J.-P. Puissochet, г-н P. Jann, г-н L. Sevón и г-н R. Schntgen, съдии,

генерален адвокат: г-н A. Saggio,

секретар: г-н H. Von Holstein, помощник-секретар,

като има предвид писмените становища, представени:

- за г-н Guimont, от адв. A. Lestourneaud, avocat от адвокатската колегия на Thonon-les-Bains и на Pays de Léman,

- за френското правителство, от г-жа K. Rispal-Bellanger, заместник-директор на Дирекцията по правните въпроси на Министерството на външните работи и г-жа C. Vasak, помощник секретар по външните въпроси в същата дирекция, в качеството на представители,

- за датското правителство, от г-н W.-D. Plessing, Ministerialrat във Федералното министерство на финансите и г-н С.-D. Quassowski, Regierungsdirektor в същото министерство, в качеството на представители,

---

* Език на производството: френски.

- за нидерландското правителство, от г-н М. А. Fierstra, ръководител на отдела по европейско право в Министерството на външните работи, в качеството на представител,

- за австрийското правителство, от г-жа С. Stix-Hackl, Gesandte в Министерството на външните работи, в качеството на представител,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н Н. Van Lier, правен съветник, и г-н О. Couvert-Castéra, национален служител, поставен на разположение на правната служба, в качеството на представители,

предвид Доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на г-н Guimont, на френското правителство, на датското правителство и на Комисията, представени в съдебното заседание от 11 януари 2000 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание в 9 март 2000 г.,

постанови настоящото

Решение

1. Със съдебно решение от 24 ноември 1998 г., постъпило от Съда на 9 декември следващата година, Tribunal de police de Belley (Наказателният съд на Белей) е поставил съгласно член 177 от Договора за ЕО (понастоящем член 234 ЕО), един преюдициален въпрос относно тълкуването на член 3, буква а) от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 3, параграф 1, буква а) ЕО), както и на член 30 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 28 ЕО) и последващи членове.

2. Този въпрос е повдигнат в рамките на наказателно производство, образувано срещу г-н Guimont за това, че е държал с цел продажба, продавал или предлагал хранителен продукт, в случая Emmental, с неверен етикет.

Въпросните национални норми

3. Член 3, алинея 1 от френския Указ № 84-1147 от 7 декември 1984 г. за прилагане на Закона от 1 август 1905 г. за измамите и подправянето, свързани с продукти и услуги (наричан по-нататък „Указът от 1984 г.“) гласи:

„Етикетите и условията за етикетиране не трябва да объркват продавача или потребителя, по-специално относно характеристиките на хранителния продукт, и по-специално относно естеството, вида, качествата, състава, количеството, срока на

годност, съхранението, произхода или мястото, от където идва, начина на производство или получаване.”

4. „Характеристиките на хранителния продукт”, наречен „Emmental” по смисъла на френската правна уредба са определени в член 6 и приложението към Указ № 88-1206 от 30 декември 1988 г. за прилагането на Закона от 1 август 1905 г. за измамите и подправянето, свързани с продукти и услуги и Закона от 2 юли 1935 г. за организацията и подобряването на пазара на мляко що се отнася до сирена (JORF (Официален вестник на Френската република) от 31 декември 1988 г., стр. 16753, наричан по-нататък „Указът от 1988 г.”). Член 6 от Указа от 1988 гласи, че „наименованията, изброени в приложението са запазени за сирената, отговарящи на изискванията за производство и състав, упоменати в посоченото приложение”. В това приложение Emmental е описан като продукт със следните характеристики: „твърда, изпечена, пресована и осолена паста на повърхността или в саламура; с цвят на слонова кост до бледо жълто с дупки с големина от череша до орех; твърда и суха кора със златист до светлокафяв цвят”.

Фактите и производството пред националния съдия

5. С Определение от 6 януари 1998 г., г-н Guimont е осъден да заплати 260 глоби в размер на 20 FRF всяка, за това, че е държал с цел продажба, продавал или предлагал хранителен продукт с неверен етикет, в случая Emmental, което представлява нарушение, наказуемо съгласно член 3, алинея 1 от Указа от 1984 г.

6. На съдебното заседание, по време на което Tribunal de police de Belley е разгледал възражението, образувано от г-н Guimont срещу посоченото по-горе определение, се потвърждава, че на 5 март 1996 г. Дирекцията по конкуренцията, потреблението и наказване на измамите в департамент Воклюз е извършила проверка в дружество с предмет на дейност наричване и пакетиране на сирена в пластмасови ленти, предназначени преди всичко за широко потребление. В хода на проверката са открити 260 пити Emmental, произведени от дружеството „laiterie d'Argis”, на което г-н Guimont е технически директор.

7. В рамките на посочената по-горе проверка департаменталната дирекция е установила, че проверените пити нямат никаква кора, което представлява нарушение на разпоредбите на член 6 и приложението към Указа от 1988 г.

8. В своята защита пред препращащия съд г-н Guimont изтъква, че член 6 от Указа от 1998 г. е несъвместим с разпоредбите на член 3, буква а), членове 30 и последващи от Договора.

9. Той напомня пред препращащия съд, че наименованието „Emmental” е родово и се използва широко в редица страни от Европейския съюз без изискване за наличие на кора. Той счита, че Указа от 1988 г., запазващ наименованието „Emmental” единствено за сирената с „твърда и суха кора със златист до светлокафяв цвят”,

въвежда количествено ограничение или друга мярка с равностоен ефект спрямо търговията в Общността.

10. В решението си за препращане, Tribunal de police de Belley е формулирал по-специално следните съображения:

- подсъдимият може да бъде обвинен в извършването на твърдяното нарушение единствено при условие, че Указът от 1988 не противоречи на наднационалните норми;
- с представените доказателства г-н Guimont е доказал, че Emmental без кора се произвежда или търгува в други страни от Европейската общност;
- *Codex alimentarius* на Организацията на обединените нации по прехрана и земеделие и на Световната здравна организация съдържа норма, която се отнася до потреблението на Emmental без кора;
- липсата на съгласуваност между националните правни уредби, и по-специално ограничението, възприето от френската правна уредба във връзка с други европейски правни уредби, е в състояние да възпрепятства, пряко или непряко, понастоящем или в бъдеще, търговията на Общността, доколкото никакво право на защита на родовото наименование „Emmental” не е признато от правна уредба на Общността;
- такава дискриминация не е обоснована от никой от мотивите, на които е възможно позоваване съгласно член 36 от Договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 30 ЕО).

11. При тези обстоятелства, националният съд е решил да спре производството и да постави пред Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли член 3, буква а), членове 30 и последващи от изменения Договор за създаване на Европейската общност да се тълкуват така, че френската правна уредба, която е резултат от Указ № 88-1206 от 30 декември 1988 г., който забранява производството и търгуването във Франция на сирене без кора с наименованието „Emmental”, да бъде считана като представляваща количествено ограничение или мярка с равностоен ефект спрямо търговията в Общността?”

Предварителни бележки

12. На първо място е уместно да се припомни, че член 3 от Договора определя областите и целите, към които следва да се насочи дейността на Общността. По този начин тази разпоредба провъзгласява общите принципи на вътрешния пазар, които са приложими във връзка със съответните глави на Договора, приети с оглед тяхното осъществяване (вж. Решение от 14 юли 1998 г., по дело *Bettati*, C-341/95, Recueil стр. I-4355, точка 75). Общата цел, предвидена в член 3, буква а) от

Договора, се съдържа в разпоредбите на членове 30 и последващи. При тези условия, позоваването в преюдициалния въпрос на член 3, буква а) от Договора, не предполага различен отговор от този по повод тълкуването на членове 30 и последващи от Договора.

13. На второ място е уместно да се разгледат довода на френското правителство, според който член 30 от Договора не е приложим в случай като този, предмет на главното производство.

14. От една страна френското правителство изтъква, че тази неприложимост произтича дори само от факта, че правилото, в чието нарушение е обвинен г-н Guimont, не е на практика приложимо спрямо вносните продукти. Целта на въпросното правило е да създаде задължения единствено в тежест на националните производители и следователно по никакъв начин не засяга търговията в Общността. Впрочем от съдебната практика на Съда, и по-специално от Решението от 18 февруари 1987 г. по дело Mathot (98/86, Recueil стр. 809, точки 8 и 9) е видно, че член 30 от Договора закриля единствено търговията в Общността.

15. В тази връзка е уместно да се припомни, че член 30 от Договора се отнася до всяка правна уредба на държавите-членки, която би могла да възпрепятства, пряко или непряко, понастоящем или евентуално, търговията в Общността (вж. Решение от 11 юли 1974 г., по дело Dassonville, 8/74, Recueil стр. 837, точка 5). Смисълът на тази разпоредба обаче не е, че стоките от национален произход се ползват, във всички случаи, от същия режим както вносните стоки, и че различното им третиране, което не би могло да възпрепятства вноса или да затрудни търговията с вносни стоки, не се обхваща от установената в този член забрана (вж. Решение по дело Mathot, посочено по-горе, точки 7 и 8).

16. Впрочем, що се отнася до националното правило, предмет на главното производство, френското правителство не оспорва факта, че видно от редакцията му, това правило се прилага както спрямо френските, така и спрямо вносните продукти.

17. Ето защо този аргумент на френското правителство не може да бъде възприет. В действителност обстоятелството, че дадено правило не се прилага на практика спрямо вносните продукти само по себе си не означава, че то не би могло да има за последица непряко и евентуално възпрепятстване на търговията в Общността (вж. в този смисъл Решение от 22 октомври 1998 г., по дело Комисия/Франция, C-184/96, Recueil стр. I-6197, точка 17).

18. От друга страна френското правителство, подкрепено в това отношение от датското правителство, изтъква, че в конкретния случай, предмет на главното производство, въпросното правило не представлява пречка, дори непряко или евентуално, пред търговията в Общността по смисъла на съдебната практика на Съда. В действителност според тези правителства, фактите, довели до преюдициалния въпрос пред Съда, са свързани с една чисто вътрешна ситуация,

тъй като подсъдимият е френски гражданин, а въпросният продукт е изцяло произведен на френска територия.

19. Г-н Guimont и германското, нидерландското и австрийското правителство, както и Комисията посочват, че съгласно практиката на Съда, член 30 от Договора не може да се счита за неприложим само поради факта, че всички елементи на конкретния случай пред националния съд, са ограничени в рамките на една единствена държава-членка (вж. Решение от 7 май 1997 г., по дело Pistre и други, C-321/94 - C-324/94, Recueil стр. I-2343, точка 44).

20. В тази връзка следва да се отбележи, че Решение по дело Pistre и други, посочено по-горе, разглежда ситуация, при която въпросното национално правило не е еднакво приложимо, а създава пряка дискриминация по отношение на стоките, внесени от други държави-членки.

21. Тъй като става въпрос за правило, подобно на правилото, предмет на главното производство, което видно от редакцията му е приложимо както спрямо националните, така и спрямо вносните продукти и цели да наложи на производителите определени условия за производство с оглед търгуването на техните продукти под дадено наименование, съгласно съдебната практика на Съда такова правило попада в обхвата на член 30 от Договора, единствено доколкото е приложимо спрямо ситуации, свързани с вноса на стоки в рамките на търговията в Общността (вж. Решение от 15 декември 1982 г., по дело Oosthoek's Uitgeversmaatschappij, 286/81, Recueil стр. 4575, точка 9 и Решение по дело Mathot, точки 3 и 7 - 9).

22. При все това тази констатация не означава, че не е необходимо да се отговори на преюдициалния въпрос, поставен пред Съда по настоящото дело. По принцип единствено националните съдилища имат право, с оглед обстоятелствата на конкретния случай, да преценят дали за постановяване на решението им е необходимо преюдициално решение и с какви въпросите да се обърнат към Съда. Отказът на последния да се произнесе по искане, отправено от национален съд, е възможен само когато е очевидно, че исканото тълкуване на правото на Общността няма никакво отношение към действителността или предмета на спора по главното производство (вж. Решение от 6 юни 2000 г., по дело Angonese, C-284/98, Recueil стр. I-139, точка 18).

23. В конкретния случай не е очевидно, че исканото тълкуване на правото на Общността не е необходимо на националния съд. В действителност такъв отговор би му бил полезен в хипотезата, при която в производство каквото е настоящото, вътрешното право предоставя на националния производител правата, които правото на Общността предвижда при същите условия за производител на друга държава-членка.

24. При тези обстоятелства следва да се прецени дали вътрешни правила като тези, предмет на главното производство, представляват, доколкото са приложими

спрямо вносни продукти, мярка с равностоен на количествено ограничение ефект, противоречаща на член 30 от Договора.

По тълкуването на член 30 от Договора

25. На първо място трябва да се отбележи обстоятелството, неоспорено в настоящото производство, че вътрешно правило, подобно на правилото, предмет на главното производство, представлява мярка с равностоен на количествено ограничение ефект при внос по смисъла на член 30 от Договора, доколкото се прилага по отношение на вносни продукти.

26. В действителност национално законодателство, изискващо стоките от други държави-членки, където са законно произведени и търгувани, да отговарят на определени условия, за да могат да използват родовото наименование, което обичайно се използва за съответния продукт, и задължаващо по този начин производителите да използват неизвестни или малко известни на потребителя наименования, без съмнение не изключва по абсолютен начин вноса в съответната държава-членка на продукти с произход от други държави-членки. Въпреки това то би могло да затрудни тяхното търгуване, което от своя страна да възпрепятства търговията между държавите-членки (вж. в този смисъл Решение от 14 юли 1988 г., по дело Smanor, 298/87, Recueil стр. 4489, точка 12).

27. Що се отнася до въпроса дали едно такова правило може все пак да е в съответствие с правото на Общността, следва да се припомни, че според практиката на Съда вътрешно правило, прието при липсата на общи или хармонизирани правила и приложимо както спрямо национални, така и спрямо вносни продукти от други държави-членки, може да бъде съвместимо с Договора доколкото то е необходимо с оглед изпълнение на императивни изисквания, свързани най-вече с лоялността на търговските сделки и защитата на потребителите (вж. Решение от 20 юни 1991 г., по дело Denkavit, C-32/90, Recueil стр. I-3069, точка 18), когато е пропорционално на преследваната по този начин цел, и когато последната не би могла да се постигне чрез мерки, ограничаващи в по-малка степен търговията в Общността (вж., по-специално Решение от 26 юни 1997 г., по дело Familiapress, C-368/95, Recueil стр. I-3689, точка 19).

28. В тази връзка, трябва да се направи позоваване, както е направила Комисията, на Директива 79/112/ЕИО на Съвета от 18 декември 1978 г. за сближаването на законите на държавите-членки относно етикетирането, представянето и рекламирането на хранителни продукти за продажба на крайния потребител (ОВ 1979 г., L 33, стр. 1), както е изменена с Директива 89/395/ЕИО на Съвета от 14 юни 1989 г. (ОВ L 186, стр. 17), която към момента на фактите по главното производство, разпорежда в член 5, параграф 1 от нея:

„Търговското наименование на хранителен продукт е наименованието, предвидено от законите, подзаконови и административни разпоредби, приложими спрямо него, а при липсата на такива, наименованието, използвано в

търговската практика в държавата-членка, в която се осъществява продажбата на крайния потребител и на заведенията за обществено хранене или описание на хранителния продукт, а когато е необходимо и достатъчно точно описание на начина му на използване, което да даде на купувача представа за действителното естество на продукта и възможност да го разграничи от продукти, с които би могъл да го обърка.”

29. Макар тази разпоредба да показва значението на точното използване на наименованията на хранителните продукти за защитата на потребителите, тя не дава право на държавите-членки да приемат в областта на наименованията правила, които ограничават вноса на стоки, законно произведени и търгувани в друга държава-членка, когато въпросните правила не са пропорционални на поставената цел, или когато тази защита би могла да бъде постигната чрез мерки, ограничаващи в по-малка степен търговията в Общността.

30. Без съмнение, съгласно съдебната практика на Съда, за да гарантират лоялността при осъществяването на търговски сделки и да обезпечат защитата на потребителите, държавите-членки могат да изискват от заинтересованите лица да променят наименованието на даден хранителен продукт, когато последният се представя с определено наименование, но се различава в такава степен по своя състав или начин на производство от продуктите, известни в Общността под това наименование, че не би могъл да бъде отнесен към същата категория. (вж. Решение от 12 септември 2000 г., по дело Geffroy, C-366/98, Recueil стр. I-6579, точка 22).

31. За сметка на това, когато липсва толкова съществена разлика, достатъчно е да се постави подходящ етикет с информация, необходима на купувача или потребителя. (вж. Решение по дело Geffroy, точка 23).

32. В случая по главното производство, трябва да се припомни, че съгласно *Codex alimentarius*, посочен в точка 10 от настоящото решение, който дава указания за определяне на характеристиките на съответния продукт, сирене без кора може да получи наименованието „Emmental”, тъй като е произведено от суровини и според метод на производство, идентични с тези, използвани при Emmental с кора, при условие че е налице разлика в обработката на етапа на доузряване. Впрочем безспорно е, че такава разновидност на сиренето „Emmental” е законно произвеждана и търгувана в държави-членки, различни от Френската република.

33. Поради това дори да се предположи, че разликата в метода на доузряване при Emmental с кора и Emmental без кора би могла да представлява елемент от естество да въведе потребителя в заблуждение, достатъчно е към наименованието „Emmental” да се добави подходяща информация относно тази разлика.

34. При тези условия, липсата на кора не може да се счита за характеристика, обосноваваща отказа за използване на наименованието „Emmental” за стоки от други държави-членки, в които те са законно произведени и търгувани под това наименование.

35. Следователно на преюдициалния въпрос трябва да се отговори, че член 30 от Договора не позволява на държавите-членки да прилагат спрямо продуктите, внесени от друга държава-членка, в която същите са законно произведени и търгувани, национална правна уредба, която забранява търгуването в тази държава-членка на сирене без кора под наименованието „Emmental”.

По съдебните разноски

36. Разходите, направени от френското, датското, германското, нидерландското и австрийското правителство и от Комисията, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпроса, поставен пред него от Tribunal de police de Belley със съдебно решение от 24 ноември 1998 г., реши:

Член 30 от договора за ЕО (понастоящем, след изменение член 28 ЕО) не позволява на държавите-членки да прилагат спрямо продуктите, внесени от друга държава-членка, в която същите са законно произведени и търгувани, национална правна уредба, която забранява търгуването в тази държава-членка на сирене без кора под наименованието „Emmental”.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 5 декември 2000 година.

Подписи